

Asia: VN/34874/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi kuntalain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Näkemyksenne kuntien varautumisen yleistä ohjausta ja seuranta koskevasta muutosehdotuksesta (10 §)

-

Näkemyksenne vaikuttamistoimielinten aloiteoikeutta ja vanhusneuvoston nimeämistä koskevista muutosehdotuksista (26-28 §)

Laihian nuorisovaltuusto katsoo nuorisovaltuustoja koskevan lain päivittämisen tarpeelliseksi. Laissa ei kuitenkaan tulisi yhdistää nuorisovaltuustojen aloiteoikeutta kuntalaisaloitteeseen, sillä nuorisovaltuustot ovat lakisääteisiä vaikuttamiselimitä ja siten niiden vaikuttamismahdollisuudet tulisivat olla vahvempia kuin pelkkä kuntalaisaloite. Tehty lakiesitys saattaa johtaa tilanteeseen, jossa kunnat luopuvat nuorisovaltuustoille jo myönnettyistä suorista aloiteoikeuksista. Tällöin nuorisovaltuustojen vaikuttamismahdollisuudet heikkenisivät vahvistumisen sijaan.

Laihian nuorisovaltuusto on Suomen Nuorisovaltuustojen Liitto ry:n kannalla nuorisovaltuustoille suoran aloiteoikeuden kirjaamisesta lakiin. Suora aloiteoikeus takaa nuorisovaltuustojen välisen alueellisen tasavertaisuuden, sillä se estää kuntien mahdollisuuden päättää suoran aloiteoikeuden antamisesta. Vuoden 2022 nuorisovaltuustoselvityksen mukaan noin 60% vastanneista käytti suoraa aloiteoikeutta ja vain 7% kuntalaisaloitetta. Tämä osoittaa suoran aloiteoikeuden suosion valtakunnallisesti. Jos tätä oikeutta ei ole kaikilla nuorisovaltuustoilla, ne ovat keskenään epätasa-arvossa.

Nuorisovaltuustojen toiminta on erityisen tärkeää alle 18-vuotiaille nuorille, sillä he eivät ikänsä puolesta pysty muuten vaikuttamaan kuntien päätöksentekoon. Nuorisovaltuustojen suora aloiteoikeus takaa nuorten tehokkaat vaikuttamismahdollisuudet ja heidän osallisuuden kunnan päätöksentekoon.

Nuorten ääni on tärkeä osa kunnallisessa päätöksenteossa, etenkin kun ajatellaan kuntien tulevaisuutta. Lisäksi vaikuttamismahdollisuuksien tulee olla tasavertaiset joka puolella Suomea. Siksi Laihian nuorisovaltuusto katsoo tärkeäksi, että nuorisovaltuustojen suora aloiteoikeus kirjataan kuntalakimuutokseen.

Näkemyksenne konserniohjetta koskevasta muutosehdotuksesta (47 §)

-

Näkemyksenne kirjanpitoa ja toimintakertomusta koskevista muutosehdotuksista (112 ja 115 §)

-

Näkemyksenne esitysluonnoksen vaikutusarvioinneista

-

Muut huomionne esitysluonnoksesta

-

Heiska Venla
Laihian nuorisovaltuusto